

Staneme sa konzumentmi starých bezpečných potravín?

Podnikateľ, ktorý nakúpil potraviny so stanovenou dobou trvanlivosti, si môže sumu, za ktorú tovar nakúpil, zahrnúť do daňových výdavkov pri jeho vyradení z dôvodu uplynutia lehoty trvanlivosti (DMT).

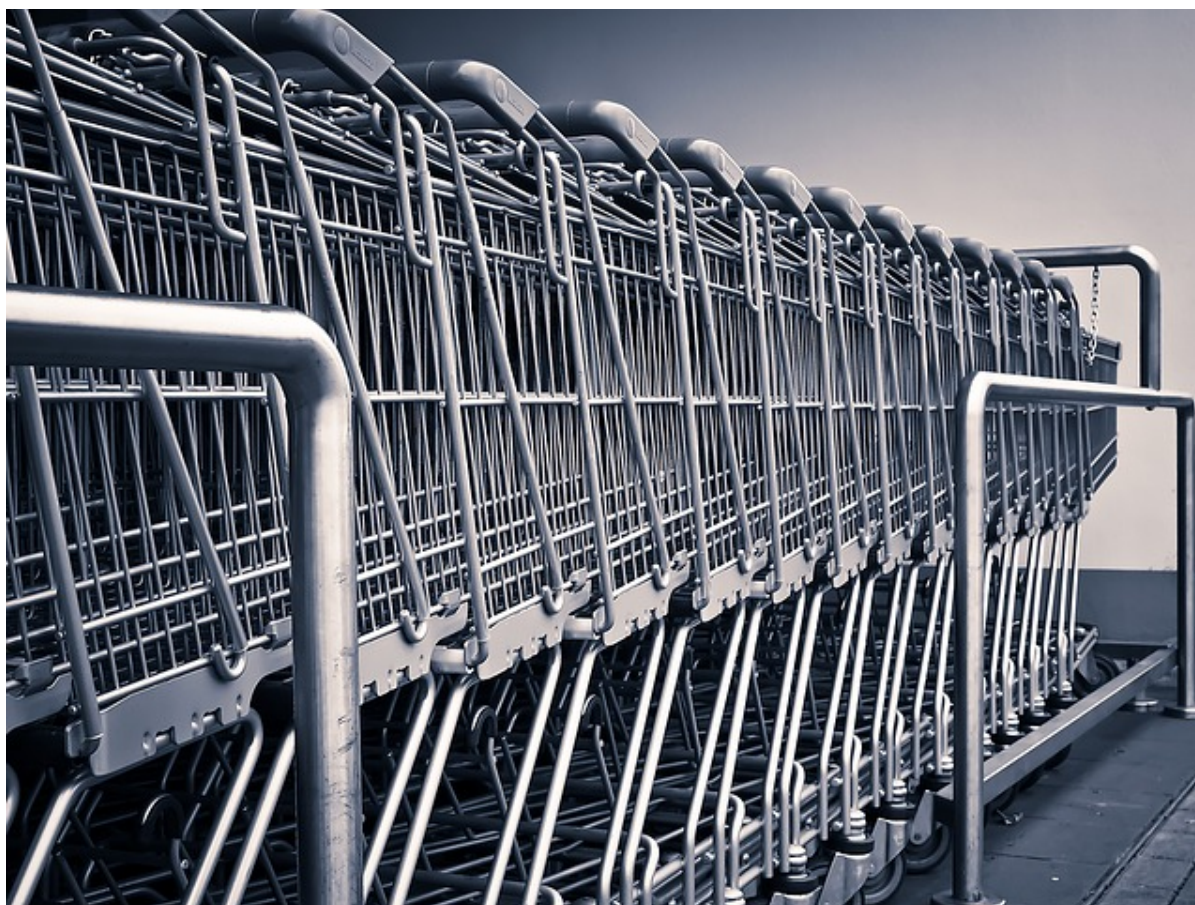
Musí postupne znižovať cenu potraviny alebo potraviny pred uplynutím DMT darovať Potravinovej banke Slovenska (PBS) na charitatívne účely. V takomto prípade je kúpna cena potravín u daňovníka, ktorý ich daroval PBS, považovaná za daňový výdavok. Pokiaľ je podnikateľ zároveň platiteľom DPH a daruje PBS potraviny, pri kúpe ktorých si odpočítal daň a neprekročí pritom zákonom stanovenú hranicu 17 eur za jeden darovaný kus tovaru, nie je dokonca povinný z takejto dodávky odviešť daň do štátneho rozpočtu. Túto možnosť môžu podnikatelia využívať od 1. januára 2015.

Na Slovensku máme možnosť a motiváciu na darovanie potravín

Darovanie potravín PBS je pre obchod určite ekonomicky výhodnejšie, ako potraviny po uplynutí doby trvanlivosti likvidovať. Veľkým pozitívom existujúcej legislatívy je aj skutočnosť, že darované potraviny sa k ľuďom v zlej sociálnej situácii dostanú ešte pred uplynutím DMT. Vtedy má spotrebiteľ viac času na to, aby potravinu skonzumoval ešte vtedy, kedy je zachovaná chuť, vôňa, farba a textúra potraviny a jej výživové parametre. Krajiny ako napr. Česko, kde je povolené darovanie a predaj potravín po DMT, potraviny predávajú aj niekoľko rokov po dátume trvanlivosti a skúsenosti nie sú len pozitívne.

Podľa Slovenskej aliancie moderného obchodu darovali najväčšie obchodné reťazce pôsobiace na Slovensku v roku 2013 na charitu potraviny v hodnote približne 425 tisíc eur a v roku 2014 to už bolo približne 905 tisíc eur. Prečo reťazce naplno nevyužili možnosť darovania potravín a súčasne v rovnakom období spoločne zlikvidovali tony potravín na druhý deň po uplynutí DMT? Iba v roku 2014 to bolo vo viac ako päťnásobnej hodnote - 5,062 mil. eur a vždy išlo o trvanlivé potraviny ako

múka, cestoviny, strukoviny, cukrovinky, čokoládové výrobky, oleje, konzervy, nápoje, med a mnohé ďalšie. Odhadujeme, že ročne musia byť na Slovensku zlikvidované potraviny v hodnote 20 až 30 miliónov eur.

Prečo obchodníci darujú iba päťinu potravín a zostatok vyhodia?

Dôvodov môže byť viac. Obchod tvrdí, že musia dodržiavať slovenskú legislatívu, ktorá zakazuje predávať a darovať potraviny po DMT. Podľa nášho názoru je to však nežiaduce obchodu dostatočne využívať už platnú legislatívu, ktorá im už teraz umožňuje potraviny pred uplynutím DMT darovať.

Je prvoradým záujmom obchodu dopracovať sa k predaju potravín po DMT na Slovensku? Postupnými krokmi, s prestupnou stanicou na povolení darovania potravín po dátume minimálnej trvanlivosti, sa to obchodu pravdepodobne podarí. Na túto hru pristupujú aj štátne orgány Slovenskej republiky. Finančný záujem obchodu je zastieraný témami znižovania plytvania potravinami a znižovania rizika chudoby na Slovensku.

Otázka na záver - bude prínosom pre občanov Slovenska povolenie darovania potravín po DMT alebo sa staneme smetiskom Európy pre predaj starých „bezpečných“ potravín?